

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych
DUS-I.055.3.2024.BW
Warszawa, dnia 4 października 2024 r.

Szanowny Panie,

w związku z Pana petycją, przesłaną przez Ministerstwo Finansów, dotyczącą wprowadzenia zmiany w zasadach zakończenia oszczędzania i wypłaty środków zgromadzonych na Indywidualnym Koncie Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE), działającą na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), Departament Ubezpieczeń Społecznych uprzejmie informuje, co następuje.

Przedmiotowa petycja zawiera postulaty:

- 1) wprowadzenia zmian w kierunku umożliwienia wypłaty oszczędności emerytalnych z IKZE w momencie uzyskania uprawnień emerytalnych;
- 2) obniżenia stawki podatku od wypłaty z IKZE.

Odnosząc się do postulatu umożliwienia wypłaty oszczędności emerytalnych z IKZE w momencie uzyskania uprawnień emerytalnych, na wstępie pragnę wyjaśnić, że III filar ubezpieczeń emerytalnych ma charakter dodatkowy, dobrowolny, a środki w nim zgromadzone mają stanowić dodatek do dochodów emerytalnych z obowiązkowego systemu ubezpieczeń emerytalnych.

W III filarze polskiego systemu emerytalnego, poza grupowymi formami oszczędzania - pracowniczymi programami emerytalnymi i pracowniczymi planami kapitałowymi - istnieją trzy, wsparte zachętami podatkowymi, formy indywidualnego dobrowolnego oszczędzania kapitału. Są to: indywidualne konta emerytalne (IKE) i indywidualne konta zabezpieczenia emerytalnego (IKZE) - uregulowane w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2024 poz. 707) oraz ogólnoeuropejski indywidualny produkt emerytalny (OIPE) - uregulowany w ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o ogólnoeuropejskim indywidualnym produkcie emerytalnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1843). Warto zauważyć, że formy te są odrębnie uregulowane prawnie i są niezależne od regulacji dotyczących obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnych.

Należy nadmienić, że w okresie wprowadzania oszczędzania na PPE i na IKE, powszechnie obowiązujący wiek emerytalny wynosił 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Zarówno dla IKE, jak i dla PPE wiek, w którym umożliwiono wypłatę środków, to ukończone, co do zasady, 60 lat, bez względu na płeć osoby oszczędzającej. Również wypłata z systemu OIPE możliwa jest, co do zasady, w wieku 60 lat dla kobiet i mężczyzn. W przypadku IKZE, wypłata z tego konta, zgodnie z przepisami, możliwa jest w wieku 65 lat.

Ponieważ obowiązkowy system emerytalny i dodatkowy, dobrowolny system oszczędzania na emeryturę są to systemy odrębne, stąd zmiany wieku, w którym nabywa się uprawnienia emerytalne w obowiązkowym systemie emerytalnym, nie determinują zmian w dodatkowym systemie ubezpieczeń emerytalnych. I tak jak stopniowe podnoszenie powszechnego wieku emerytalnego, które miało miejsce od 1 stycznia 2013 r. nie miało wpływu na wiek, w którym

możliwa była wypłata z dodatkowych systemów emerytalnych, tj. z IKE, IKZE i z PPE, tak również jego przywrócenie od 1 października 2017 r. nie ma wpływu na zmiany wieku uprawniającego do wypłat z dodatkowych systemów emerytalnych.

Należy zatem pamiętać, że dobrowolne formy oszczędzania dotyczą indywidualnych środków, i nie są w żadnym stopniu uzależnione od obowiązkowego systemu emerytalnego oraz od ewentualnych zmian wieku emerytalnego w tym systemie.

Dodatkowo pragnę dodać, że oszczędzający nie jest pozbawiony możliwości dysponowania środkami zgromadzonymi na IKZE do czasu spełnienia warunków, z którymi ustawa wiąże możliwość wypłaty – ukończenie 65 lat i dokonywanie wpłat w dowolnych pięciu latach. Z konta IKZE oszczędzający może w każdym czasie wycofać środki zgromadzone na tym koncie, dokonując ich zwrotu. Jednakże zwrot środków podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, wg skali podatkowej, co jest uzasadnione tym, że kwoty wpłat na IKZE podlegały odliczeniu od podstawy opodatkowania PIT.

Mając na uwadze przedstawione wyjaśnienia informuję, że nie są prowadzone prace w kierunku umożliwienia wypłaty oszczędności emerytalnych z IKZE w momencie uzyskania uprawnień emerytalnych.

Jednocześnie odnosząc się do postulatu obniżenia stawki podatku od wypłaty z IKZE Departament Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pragnie wskazać, że nie jest właściwy do wprowadzania zmian podatkowych ani do wypowiadania się w tych sprawach. Właściwe w tym zakresie jest Ministerstwo Finansów.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Eliza Wiśniewska
Dyrektor
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/